

הקוראות: הגוף שלי שייך לי!"

פמיניסטית, הקימה כאן את התנועה הפמיניסטית יחד עם חברות אמריקאיות נוספות. שהיו כבר חדרות הכרה פמיניסטית שאתה ספגו בארצות-הברית. מרשה פרידמן וקבוצת הנשים החיפאיות דיברו על גיפוף סטריאוטיפים כמו "גברי" "נשי" ושינוי תדמיות. אלא שמודל החיפאיות קיו שלהן היה המציאות האמריקאית. דבר ריהן נסלו כאן על אונייטס אטומות. רוב הנשים הישראליות נבהלו. הן כלל לא הרגישו מה רוצים מהן. בפרט שלהן כל הזמן נדמה היה שהן "משוררות": שירות הנשים בצבא, הסיפורים על הנשים החלוצות, שעסקו גם בעבודות שנחשבו כגבירות, והעובדה שגולדה מאיר היתה ראש-ממשלה, גרמו ליצירת המיתוס, שהאשה הישראלית נהנית משיוויון.

קשה היה להסביר לישראליות המצויה, שגם הסיפורים שעליהם גדלה, על החלוצות, והקיבוץ — חברה שיוויונית-כביכול — נכונים היו לתקופה קצרה. שבה זה היה צורך שנבע מבעיות השעה. היה צורך את הנשים ככוח עבודה, ולכן שלהן או תן לעבוד בכל עבודה שהיא. כשתמך תקופה זו התברר שכל הסטריאוטיפים חזרו. השינוי הומני היה שיטחי ולא עמוק. עובדה: ברוב שהמצב הכלכלי השתפר, הוחזרו הנשים מייד לתפקידים המסורת-יים שלהן.

כמו כל מהפכה בראשיתה, הפמיניסטיות הראשונות היו בלתי-מתפשרות לחלוטין. הן תבעו שינוי מייד, סוטאלי: שכל ה"גברים" ישתנו מייד ויעזרו לנשים בעבר דות-הבית. שכל הנשים תעמודנה על זכותן ללמוד ולהתפתח, להגיע לעמדה עצמאית. במיפגש האחרון, שהתקיים בבית אבא חושי בחיפה, אפשר היה לחוש את השינוי ברוח הנושבת בתנועה. הפמיניסטיות הבינו, שאם ברצונן להגיע לתודעתן של נשים ישראליות רבות, עליהן להתייחס ל-

אונס
חברות התנועה הפמיניסטית אוחזות לפיד. אונס הוא אחד מגילוייה הבוטים ביותר של אלימות כלפי נשים בחברה. הן דורשות למצות עם האנסים את כל חומרת הדין.

יוגה עזמית נגד תוקפים

גודו לנשים
נזירה מחאילנד באה לבשר לנשים בכנס על קיומו של גודו חדש, ולנסות לספח אותן לכת שאליה היא משתייכת. בהפגנה נמסר לה שלט והיא נשאה אותו בגאווה. להפגנה באו נשים מכל רחבי הארץ.

זעקת הנשים המזוכות
אחד המיפגשים החשובים של התנועה הוא הקמת מיקלטים לנשים מזוכות, שאותם הן מפעילות כהתנדבות. בינתיים הם פועלים בחיפה, בהרצליה ובירושלים.

בעיות קונקרטיות. המעסיקות את האשה הישראלית, ותוך כדי-כך גם לעסוק בשינוי תדמיות ותפיסות סטריאוטיפיות של "נשי-יות" וגבריות. ואכן, התנועה, שמנתה בראשית שנות ה-70 עשרות בודדות, מאז היום אלפי נשים אהדות ומאות פעילות.

מיום השישי אחר-הצהריים ועד מוצאי שבת התקיימו הרצאות וסדנות בנושא האלימות: מהי אלימות וכיצד להתגונן מפניה? האם כשגבר שורק לאשה ברחוב זהו אקט אלימים, או שמא זוהי צורת חיזור מקובלת? כיצד להגיב? הטרדות מיניות בעבודה, במקומות ציבוריים. כיצד ללמוד הגנה עצמית; כיצד יש לספל בנשים מר-כות? האם ליעץ לה לחזור אל הבעל ה-

(המשך בעמוד 69)

אלימות
לתנועה עמדה מגובשת נגד המלחמה בלבנון. הן נגד אלימות מכל הסוגים הקיימים.

הן עושות מהומות. העיר פעם אחד מ-ידידי.

בנושאי הדין שבו בחרו 400 הנשים, הן הצליחו להגיע אל המכנה המשותף הרחב ביותר. פמיניסטיות או לא פמיניסטיות, אין אשה שלא נתקלה פעם אחת בחייה בהטי-רדות מצד גברים ובמעשי אלימות פיזית או מילולית.

כנגוסים הקודמים הן היו נפגשות, מקס-רות על המצב, מדברות ומתוכחות על איך זה היה צריך להיות, מקנחות בהפגי-נה וחזרות לבתיהן. הפעם המיפגש היה שונה. יש יותר עבודה כשסח התוצ-אות גם ניכרות.

המיתוס הישראלי

כשהוקמה בארץ, בשנת 1971, הי-תנועה הפמיניסטית, היא נתקלה ב-התנגדות לגלגנית. מרשה פרידמן, שהי-רה מארצות-הברית, שם עבדה עם בטי פרידמן, הכהונה הגדולה של התנועה הי-